

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 23. marca 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Samostatní obchodní zástupcovia – Smernica 86/653/EHS – Článok 17 ods. 2 písm. a) – Skončenie platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení – Nárok obchodného zástupcu na náhradu – Podmienky priznania – Spravodlivá náhrada – Posúdenie – Pojem ‚provízia, ktorú obchodný zástupca stráca‘ – Provízie z budúcich obchodných transakcií – Noví zákazníci, ktorých získal obchodný zástupca – Existujúci zákazníci, s ktorými obchodný zástupca podstatne rozvinul obchod – Jednorazové provízie“

Vo veci C-574/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Nejvyššího soudu (Česká republika) z 29. júna 2021 a doručený Súdnemu dvoru 20. septembra 2021, ktorý súvisí s konaním:

QT

proti

O2 Czech Republic a.s.,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), sudcovia M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálna advokátka: T. Čapeta,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. septembra 2022,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- QT, v zastúpení: D. Rašovský, advokát,
- O2 Czech Republic a.s., v zastúpení: L. Duffek a M. Olík, advokáti,

* Jazyk konania: rumunčina.

- česká vláda, v zastúpení: T. Machovičová, O. Serdula, M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, U. Bartl, J. Heitz, a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Armati, M. Mataija a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 24. novembra 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 17 ods. 2 písm. a) smernice Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS) (Ú. v. ES L 382, 1986, s. 17; Mim. vyd. 06/001, s. 177).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi QT, obchodným zástupcom, a spoločnosťou O2 Czech Republic a. s. vo veci návrhu na náhradu z dôvodu skončenia platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú uzavreli tento obchodný zástupca a táto spoločnosť.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Druhé a tretie odôvodnenie smernice 86/653 znejú takto:

„Keďže navyše rozdiely v štátnych zákonoch, ktoré sa týkajú obchodného zastúpenia podstatne ovplyvňujú podmienky súťaže a výkon tejto činnosti v rámci spoločenstva a sú určujúce jednak na ochranu obchodných agentov vis-a-vis tým, ktorých zastupujú a aj na ochranu obchodných transakcií [a znižujú úroveň ochrany obchodných zástupcov v ich vzťahoch s tými, ktorých zastupujú, ako aj bezpečnosť obchodných transakcií – *neoficiálny preklad*]; keďže okrem toho tieto rozdiely sú také, že podstatne bránia uzatváraniu, výkonu a prevádzkovaníu kontraktov obchodného zastúpenia, kde zastúpení a obchodní zástupcovia sú usadení v [rôznych – *neoficiálny preklad*] členských štátoch;

keďže obchod s tovarom medzi členskými štátmi sa má uskutočňovať za podmienok, ktoré sú podobné jednotnému trhu a v tomto dôsledku je potrebná aproximácia právnych systémov členských štátov v rozsahu potrebnom na správne fungovanie spoločného trhu; keďže v tomto ohľade pravidlá, ktoré sa týkajú konfliktu zákonov neodstránia nekonzistenciu vo vzťahu k uvedenému obchodnému zastúpeniu ani v prípade ak by boli jednotné a preto navrhnutá harmonizácia týchto pravidiel je nevyhnutná nehľadiac na ich existenciu.“

4 Podľa článku 1 tejto smernice:

„1. Harmonizácia opatrení ustanovených v tejto smernici sa bude uplatňovať na zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia v členských štátoch, ktoré sa týkajú vzťahov medzi obchodnými zástupcami a zastúpenými.

2. Na účely tejto smernice, ‚obchodný zástupca‘ znamená samostatne zárobkovo činného sprostredkovateľa, ktorý má trvalé oprávnenie dojednávať predaj alebo nákup tovaru v mene a na účet inej osoby, ktorá sa ďalej nazýva ‚zastúpený‘ alebo dojednať a uzatvoriť takéto právne úkony na účet a menom zastúpeného.

...“

5 Článok 6 uvedenej smernice spresňuje:

„1. V prípade, že neexistuje dohoda o odplate medzi stranami a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie kogentných ustanovení členských štátov, ktoré sa týkajú výšky odplaty, obchodný zástupca má právo na odplatu, ktorá je obvyklá pre obchodných zástupcov obstarávajúcich tovar, ktorý je predmetom zastupiteľskej zmluvy, v mieste kde obchodný zástupca vykonáva svoju činnosť. Pokiaľ neexistuje takáto bežná prax, obchodný zástupca má nárok na primeranú odplatu s ohľadom na všetky aspekty transakcie.

2. Akákoľvek časť odplaty, ktorá závisí od počtu alebo finančného objemu obchodnej transakcie [obchodných transakcií – *neoficiálny preklad*] sa v zmysle tejto smernice bude považovať za províziu.

3. Články 7 až 12 sa neuplatnia, ak obchodný zástupca nie je ani čiastočne odmeňovaný formou provízie.“

6 Článok 7 tej istej smernice znie takto:

„1. Obchodný zástupca má nárok na províziu z obchodných transakcií uzatvorených počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení:

a) ak sa transakcia uzatvorila v dôsledku jeho činnosti

alebo

b) sa transakcia uzatvorila [s] treťou stranou, ktorú obchodný zástupca predtým získal za zákazníka pre transakciu rovnakého druhu.

2. Obchodný zástupca má tiež nárok na províziu z transakcií uzatvorených počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení:

– buď v prípadoch, keď je mu zverená určitá geografická oblasť alebo skupina zákazníkov,

– alebo ak má výhradné právo na určitú geografickú oblasť alebo skupinu zákazníkov,

a ak sa uzatvorila transakcia so zákazníkom, ktorý patrí do tejto oblasti alebo skupiny.

Členský štát zahrnie do svojich vnútroštátnych právnych predpisov jednu z možností uvedených v predchádzajúcich dvoch zarážkach.“

7 Článok 8 smernice 86/653 znie takto:

„Obchodný zástupca má nárok na províziu z obchodnej transakcie uzatvorenej po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení:

a) ak danú transakciu možno pripísať úsiliu obchodného zástupcu počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, pokiaľ sa táto transakcia uzatvorila v primeranom čase po skončení platnosti tejto zmluvy

alebo

b) ak v súlade s podmienkami uvedenými v článku 7, objednávka tretej osoby bola doručená zastúpenému alebo obchodnému zástupcovi pred skončením platnosti zmluvy o zastúpení.“

8 Článok 17 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby obchodný zástupca po zániku zmluvy o obchodnom zastúpení dostal náhradu podľa odseku 2 alebo náhradu škody podľa odseku 3.

2. a) Obchodný zástupca má nárok na náhradu do takej miery, do akej:

– priviedol zastúpenému [získal pre zastúpeného – *neoficiálny preklad*] nových zákazníkov alebo podstatne zvýšil finančný objem obchodov [rozvinul obchod – *neoficiálny preklad*] s existujúcimi zákazníkmi, a pokiaľ zastúpený má aj naďalej podstatné prínosy [výhody vyplývajúce – *neoficiálny preklad*] z obchodu s týmito zákazníkmi

a

– náhrada je primeraná všetkým skutočnostiam, najmä provízií za obchody, ktoré obchodný zástupca stratil [vyplatenie tejto náhrady je spravodlivé vzhľadom na všetky okolnosti, najmä na provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi – *neoficiálny preklad*]. Členské štáty môžu [medzi] tieto prípady zahrnúť uplatňovanie alebo absenciu ustanovení o obmedzení obchodu [konkurenčnej doložky – *neoficiálny preklad*] v zmysle článku 20.

b) výška náhrady nesmie prekročiť čiastku rovnajúcu sa odškodneniu [náhrade – *neoficiálny preklad*] za jeden rok vypočítanú z priemernej ročnej odplaty obchodného zástupcu počas predchádzajúcich piatich rokov a pokiaľ dohoda trvala kratšie ako päť rokov, odškodnenie [náhrada – *neoficiálny preklad*] sa vypočíta ako priemer za toto obdobie;

c) poskytnutie odškodného [tejto náhrady – *neoficiálny preklad*] nebráni obchodnému zástupcovi žiadať náhradu škody.

3. Obchodný zástupca má nárok na náhradu škody, ktorú utrpel v dôsledku svojho vzťahu so zastúpeným [ukončenia svojho zmluvného vzťahu so zastúpeným – *neoficiálny preklad*].

Tento nárok na náhradu škody sa bude považovať za oprávnený, ak sa ukončenie uskutočnilo za nasledovných okolností:

- odobratie provízie obchodnému zástupcovi, na ktorú by pri správnom výkone dohody o obchodnom zastúpení mal nárok a pritom zastúpený získal značný prospech [podstatné výhody – *neoficiálny preklad*] v súvislosti s činnosťou obchodného zástupcu,
- a/alebo keď obchodný zástupca nemohol amortizovať svoje náklady a výdavky, ktoré vynaložil v súvislosti s výkonom zmluvy o obchodnom zastúpení na radu zastúpeného.

4. Nárok na náhradu podľa odseku 2 alebo náhradu škody podľa odseku 3 taktiež vzniká v prípade smrti obchodného zástupcu.

5. Obchodný zástupca stratí svoj nárok na náhradu podľa odseku 2 a náhradu škody podľa odseku 3, ak počas jedného roka od ukončenia zmluvy neoznámil zastúpenému, že sa chystá takýto nárok uplatniť.

6. [Európska k]omisia predloží Rade [Európskej ú]nie do ôsmich rokov po oznámení tejto smernice správu o uplatňovaní tohto článku a ak to bude potrebné, predloží návrh na zmeny a doplnenia.“

9 Článok 18 uvedenej smernice spresňuje:

„Náhrada alebo náhrada škody uvedená v článku 17 sa nevypláti v prípadoch:

- a) keď zastúpený ukončil zmluvu o obchodnom zastúpení z dôvodov nedodržania záväzkov obchodného zástupcu, ktoré je dôvodom na okamžité ukončenie zmluvy o obchodnom zastúpení v zmysle právnych predpisov členského štátu;
- b) keď obchodný zástupca ukončil zmluvu o obchodnom zastúpení, pokiaľ toto ukončenie nie je podložené okolnosťami spôsobenými zastúpeným alebo z dôvodov vysokého veku, nemohúcnosti alebo nemoci obchodného zástupcu, v dôsledku ktorých nie je možné [rozumne – *neoficiálny preklad*] požadovať, aby naďalej vykonával svoju činnosť;
- c) keď obchodný zástupca so súhlasom zastúpeného postúpi svoje práva a povinnosti zo zmluvy o obchodnom zastúpení ďalšej osobe.“

10 Článok 19 tej istej smernice stanovuje:

„Zmluvné strany sa nesmú dohodnúť odchyľne od ustanovení článkov 17 a 18 v neprospech obchodného zástupcu pred skončením platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení.“

Česká právná úprava

11 Ustanovenie § 652 ods. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „Obchodný zákonník“) v podstate stanovoval, že zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca zaväzuje vyjednávať a uzatvárať obchody so zákazníkmi a vykonávať s tým súvisiace činnosti, a to v mene zastúpeného a na jeho účet.

- 12 Ustanovenie § 669 ods. 1 tohto zákonníka, ktorým bol do českého právneho poriadku prebratý článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653, stanovoval:

„V prípade skončenia platnosti zmluvy má obchodný zástupca nárok na náhradu, ak:

- a) pre zastúpeného získal nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi a zastúpený má podstatné výhody vyplývajúce z obchodov s nimi a
- b) vyplatenie náhrady s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä na províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a ktorá vyplýva z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi, je spravodlivé...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 13 Žalobca vo veci samej 1. januára 1998 uzavrel s právnym predchodcom spoločnosti O2 Czech Republic (ďalej len „O2 Czech Republic“) zmluvu o obchodnom zastúpení. Tento zmluvný vzťah sa skončil 31. marca 2010. Táto zmluva sa týkala ponuky a predaja telekomunikačných služieb poskytovaných touto spoločnosťou, dodávky a predaja mobilných telefónov, ich príslušenstva a prípadne iných produktov, ako aj zákazníckych služieb.
- 14 Podľa uvedenej zmluvy žalobca vo veci samej dostával za každú zmluvu, ktorú uzavrel pre O2 Czech Republic, jednorazovú províziu.
- 15 V rokoch 2006 a 2007 žalobca vo veci samej získal pre O2 Czech Republic nových zákazníkov a uzavrel ďalšie zmluvy s existujúcimi zákazníkmi. Vzhľadom na maximálne trvanie tarifného záväzku doby platnosti týchto zmlúv nepresahovali dátum skončenia zmluvy o obchodnom zastúpení, o ktorú ide vo veci samej, t. j. 31. marec 2010.
- 16 Naopak, pokiaľ ide o roky 2008 a 2009, po tomto dni stále trvalo 431 záväzkov, z toho 155 nových záväzkov a 276 zmien existujúcich záväzkov, za ktoré žalobca vo veci samej prijal od spoločnosti O2 Czech Republic platbu zodpovedajúcich provízií.
- 17 Keďže sa však žalobca vo veci samej domnieval, že mu táto spoločnosť nezaplatila náhradu, ktorá bola v jeho prospech splatná na základe § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorým sa preberá článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653, podal na Obvodní soud pro Prahu 4 (Česká republika) návrh na to, aby bola spoločnosti O2 Czech Republic uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 2 023 799 českých korún (CZK) (približne 82 000 eur).
- 18 Tento súd zamietol túto žalobu z toho dôvodu, že žalobca vo veci samej nepreukázal, že z obchodných transakcií, ktoré uzavrel so zákazníkmi, vyplývali v prospech spoločnosti O2 Czech Republic podstatné výhody aj po skončení platnosti predmetnej zmluvy o obchodnom zastúpení.
- 19 Toto rozhodnutie v odvolacom konaní potvrdil Městský soud v Praze (Česká republika). V rozsudku z 27. novembra 2019 tento súd zdôraznil, že jednorazové provízie dohodnuté medzi zmluvnými stranami boli žalobcovi vo veci samej riadne vyplatené. Konštatoval, že tvrdenie, podľa ktorého mal tento žalobca nárok na provízie, ktoré by mohli byť hypoteticky získané, neodôvodňuje jeho nárok na náhradu. Je pravda, že žalobca vo veci samej získal nových zákazníkov a rozvinul obchody s existujúcimi zákazníkmi, z ktorých spoločnosti O2 Czech Republic mohli vyplývať výhody po skončení platnosti uvedenej zmluvy. Táto spoločnosť mu

však na základe tej istej zmluvy z tohto dôvodu vyplatila provízie. Tento súd z toho vyvodil, že vyplatenie náhrady by nebolo spravodlivé v zmysle § 669 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka a že návrh by mal byť zamietnutý z tohto jediného dôvodu.

- 20 Žalobca vo veci samej podal proti tomuto rozsudku dovolanie na Nejvyšší soud (Česká republika), vnútroštátny súd, ktorý podal v tejto veci návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 21 Žalobca vo veci samej vo svojom dovolaní vyjadruje nesúhlas s ustálenou judikatúrou tohto súdu týkajúcou sa § 669 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka, podľa ktorej platí, že „provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“, sú provízie, ktoré by dostal za obchodné transakcie, ktoré už uskutočnil, teda obchodné transakcie, ktoré on sám uzatvoril alebo ktoré podstatne rozvinul. Žalobca vo veci samej naopak tvrdí, že tento pojem by mal zahŕňať provízie, ktoré by tento zástupca hypoteticky získal za obchody, ktoré zastúpený uskutočnil po skončení platnosti predmetnej zmluvy o obchodnom zastúpení s tými zákazníkmi, ktorých uvedený obchodný zástupca získal alebo s ktorými v priebehu plnenia zmluvy významne rozvinul obchod.
- 22 Vnútroštátny súd uvádza, že jeho judikatúra sa líši od nemeckej judikatúry. Podľa poslednej uvedenej judikatúry platí, že „provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“, sú provízie za obchody, ktoré by obchodný zástupca uzavrel na účet zastúpeného v prípade, ak by zmluva o obchodnom zastúpení hypoteticky naďalej platila. Okrem toho podľa tejto nemeckej judikatúry platí, že hoci v prípade jednorazovej provízie obchodný zástupca žiadnu províziu nestráca, stále môže mať nárok na náhradu. Existuje teda vážna pochybnosť, pokiaľ ide o výklad článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653.
- 23 Za týchto okolností Nejvyšší soud rozhodol prerušiť konanie vo veci samej a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa pojem ‚[provízie, ktoré obchodný zástupca stráca]‘ v zmysle článku 17 ods. 2 písm. a) druhej zarážky [smernice 86/653] vykladať v tom zmysle, že takúto províziu predstavuje aj provízia za uzatváranie zmlúv, ktoré by obchodný zástupca uzavrel s tými zákazníkmi, ktorých pre zastúpeného získal, alebo s ktorými obchod podstatne rozvinul, keby zmluva o obchodnom zastúpení trvala?
2. V prípade kladnej odpovede, za akých podmienok platí tento záver aj pre tzv. jednorazové provízie za uzatvorenie zmluvy?“

O právomoci Súdného dvora a prípustnosti prejudiciálnych otázok

- 24 V prvom rade, pokiaľ ide o právomoc Súdného dvora odpovedať na prejudiciálne otázky, treba na jednej strane uviesť, že zmluva o obchodnom zastúpení, o ktorú ide vo veci samej, bola uzavretá 1. januára 1998, teda predtým, ako Česká republika 1. mája 2004 vstúpila do Európskej únie. Účastníci konania vo veci samej boli touto zmluvou viazaní do 31. marca 2010, keď O2 Czech Republic uvedenú zmluvu vypovedala. Vzhľadom na to, že predmetom sporu vo veci samej sú práve právne dôsledky tejto výpovede, ktoré nastali po tom, ako Česká republika vstúpila do Európskej únie, smernica 86/653 sa na tento spor uplatňuje *ratione temporis*.

- 25 Pokiaľ ide na druhej strane o vecnú pôsobnosť tejto smernice, z jej článku 1 ods. 2 vyplýva, že sa uplatňuje len na predaj alebo nákup tovaru a nie na poskytovanie služieb. Predmetom zmluvy o obchodnom zastúpení, o ktorú ide vo veci samej, je tak predaj tovaru, ako aj poskytovanie služieb. Na túto zmluvu sa teda jej vecná pôsobnosť vzťahuje len čiastočne.
- 26 Zdá sa však, že český zákonodarca sa pri preberaní smernice 86/653 rozhodol prostredníctvom § 652 Obchodného zákonníka do českého právneho poriadku zahrnúť všetky obchody, ktoré môže realizovať obchodný zástupca, a zamýšľal teda, aby sa ustanovenia tejto smernice uplatňovali tak na nákup a predaj, ako aj na poskytovanie služieb.
- 27 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že pokiaľ vnútroštátna právna úprava prispôsobí riešenie situácií, ktoré sú čisto vnútornou záležitosťou, riešeniam upraveným právom Únie, a to najmä s cieľom predísť výskytu diskriminácie vlastných štátnych príslušníkov či prípadného skreslenia hospodárskej súťaže alebo zabezpečiť jednotný postup v porovnateľných situáciách, existuje jasný záujem na tom, aby sa s cieľom predísť budúcim rozdielom vo výklade vykladali ustanovenia alebo pojmy prebraté z práva Únie jednotným spôsobom bez ohľadu na podmienky, za ktorých sa majú uplatniť (rozsudok z 3. decembra 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, bod 17 a citovaná judikatúra).
- 28 Z toho vyplýva, že okolnosť, že zmluva, o ktorú ide vo veci samej, sa týka tak tovaru, ako aj služieb, nebráni tomu, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil vnútroštátny súd.
- 29 Z predchádzajúcich úvah teda vyplýva, že Súdny dvor má právomoc odpovedať na tieto otázky.
- 30 V druhom rade O2 Czech Republic tvrdí, že uvedené otázky sú neprípustné, pretože nie sú relevantné na účely rozhodnutia sporu vo veci samej.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou v rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. V dôsledku toho, ak sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 14. júla 2022, Volkswagen, C-134/20, EU:C:2022:571, bod 56 a citovaná judikatúra).
- 32 Z toho vyplýva, že pre otázky týkajúce sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 14. júla 2022, Volkswagen, C-134/20, EU:C:2022:571, bod 57 a citovaná judikatúra).
- 33 V prejednávanej veci vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania dostatočne uviedol nielen dôvody, ktoré ho viedli k tomu, aby položil Súdny dvor otázku týkajúcu sa výkladu ustanovení smernice 86/653, ale aj dôvody, na základe ktorých tento výklad považuje za potrebný na vyriešenie sporu vo veci samej.
- 34 Za týchto podmienok sú prejudiciálne otázky prípustné.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 35 Na úvod treba pripomenúť, že článok 17 smernice 86/653, ktorého sa týka prvá otázka, sa má vykladať vzhľadom na cieľ sledovaný touto smernicou a na systém, ktorý vytvára. Týmto cieľom je harmonizovať právo členských štátov, pokiaľ ide o právne vzťahy medzi stranami zmluvy o obchodnom zastúpení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, body 21 a 22, ako aj citovanú judikatúru).
- 36 Ako vyplýva z jej druhého a tretieho odôvodnenia, cieľom smernice 86/653 je ochrana obchodných zástupcov v ich vzťahoch s tými, ktorých zastupujú, ochrana obchodných transakcií a uľahčenie obchodu s tovarom medzi členskými štátmi prostredníctvom aproximácie právnych poriadkov týchto štátov v oblasti obchodného zastupovania. Táto smernica stanovuje na tento účel najmä pravidlá, ktoré v jej článkoch 13 až 20 upravujú uzatváranie a zánik zmluvy o obchodnom zastúpení (rozsudok z 3. decembra 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, bod 23 a citovaná judikatúra).
- 37 Pokiaľ ide konkrétnejšie o zánik zmluvy, článok 17 smernice 86/653 stanovuje členským štátom povinnosť zaviesť mechanizmus odškodnenia obchodného zástupcu, pričom členským štátom umožňuje vybrať si z dvoch riešení, a to buď náhradu určenú podľa kritérií uvedených v odseku 2 tohto článku, t. j. systém náhrady za zákazníkov, alebo náhradu škody v závislosti od kritérií definovaných v odseku 3 uvedeného článku, t. j. systém náhrady škody (rozsudok z 3. decembra 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, bod 24 a citovaná judikatúra).
- 38 Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania si Česká republika zvolila systém náhrady za zákazníkov upravený v článku 17 ods. 2 smernice 86/653.
- 39 Tento systém náhrady za zákazníkov možno rozdeliť na tri fázy. Cieľom prvej z týchto fáz je vyčíslíť výhody pre zastúpeného vyplývajúce z obchodov so zákazníkmi, ktorých získal obchodný zástupca, a to v súlade s kritériami tohto článku 17 ods. 2 písm. a) prvej zarážky. Cieľom druhej fázy je následne overiť podľa druhej zarážky uvedeného článku 17 ods. 2 písm. a), či je výška sumy náhrady, vypočítaná na základe týchto kritérií, spravodlivá vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci a najmä na straty na províziách, ktoré vznikli obchodnému zástupcovi. Napokon v rámci tretej fázy sa na sumu náhrady uplatní horná hranica stanovená v článku 17 ods. 2 písm. b) smernice, ktorá sa použije len v prípade, že uvedená suma prekračuje tento maximálny limit (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, bod 28 a citovanú judikatúru).
- 40 V prejednávanej veci sa prvá otázka konkrétne týka významu výrazu „provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“ použitého v článku 17 ods. 2 písm. a) druhej zarážke smernice 86/653, ktorý formálne zodpovedá druhej fáze tohto systému náhrady za zákazníkov. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že problém nastolený vnútroštátnym súdom je všeobecnejší a netýka sa len tejto druhej fázy. Týka sa totiž aj toho, aké skutočnosti treba zohľadniť pri posudzovaní výhod, ktoré zastúpenému zostávajú po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, ktoré patrí do prvej fázy tohto systému, a nielen toho, ako sa má vypočítať zodpovedajúca náhrada, aby bola spravodlivá.

- 41 Treba sa teda domnievať, že svojou prvou otázkou sa tento súd v podstate pýta, či sa článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 má vykladať v tom zmysle, že pri určovaní výšky sumy náhrady upravenej v článku 17 ods. 2 tejto smernice sa majú zohľadniť provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodov, ktoré by boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých obchodný zástupca získal pre zastúpeného pred skončením platnosti zmluvy, alebo so zákazníkmi, s ktorými pred skončením jej platnosti podstatne rozvinul obchod.
- 42 V prvom rade platí, že článok 17 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice v spojení s článkom 17 ods. 1 tejto istej smernice stanovuje podmienky, za ktorých má obchodný zástupca nárok na náhradu po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení a spresňuje podmienky výpočtu tejto náhrady. Nárok obchodného zástupcu na náhradu, stanovený v týchto ustanoveniach, je teda podmienený ukončením jeho zmluvného vzťahu so zastúpeným (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. apríla 2018, CMR, C-645/16, EU:C:2018:262, bod 23).
- 43 V tejto súvislosti, ako poznamenala generálna advokátka v bode 53 svojich návrhov, článok 17 ods. 2 písm. a) prvá zarážka smernice 86/653 spresňuje, že obchodný zástupca má nárok na náhradu, ak sú splnené dve kumulatívne podmienky. Na jednej strane obchodný zástupca musel získať pre zastúpeného nových zákazníkov alebo podstatne rozvinúť obchod s existujúcimi zákazníkmi. Na druhej strane musí mať zastúpený aj naďalej podstatné výhody vyplývajúce z obchodu s týmito zákazníkmi.
- 44 Z použitia prísloviak „encore“ vo francúzskej verzii tohto ustanovenia, „noch“ v jeho nemeckej verzii, „fortsat“ v jeho dánskej verzii, „naďále“ v jeho českej verzii, „todavía“ v jeho španielskej verzii, „ancora“ v jeho talianskej verzii, „nadal“ v jeho poľskej verzii, „ainda“ v jeho portugalskej verzii, „nog“ v jeho holandskej verzii a „naďalej“ v jeho slovenskej verzii a použitie slovesných tvarov „продължава“ v bulharskej verzii uvedeného ustanovenia, „jätkuvalt“ v jeho estónskej verzii, „διαιτηρεί“ v jeho gréckej verzii, „to derive from“ v jeho anglickej verzii, „továbbra is... tesz szert“ v jeho maďarskej verzii, „continuuă“ v jeho rumunskej verzii, „jatkuvasti“ v jeho fínskej verzii a „fortsätter“ v jeho švédskej verzii pritom jasne vyplýva, že sa takými výhodami rozumejú výhody, ktoré pretrvávajú aj po skončení zmluvy o obchodnom zastúpení, a teda súvisia s obchodmi, ktoré sa s uvedenými zákazníkmi uskutočnili po skončení tejto zmluvy. Inými slovami, uvedené výhody zodpovedajú výhodám, ktoré zastúpenému po uvedenom skončení platnosti zmluvy naďalej vyplývajú z obchodných vzťahov, ktoré obchodný zástupca nadviazal alebo rozvinul počas plnenia tejto zmluvy.
- 45 Z tohto hľadiska článok 17 ods. 2 písm. a) druhá zarážka smernice 86/653 v podstate spresňuje, že pri výpočte náhrady, na ktorú má obchodný zástupca nárok po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, treba na to, aby bola spravodlivá, zohľadniť všetky okolnosti týkajúce sa tejto zmluvy o obchodnom zastúpení, a najmä provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z uvedených obchodov uskutočnených s uvedenými zákazníkmi. Tieto provízie totiž zodpovedajú výhodám uvedeným v článku 17 ods. 2 písm. a) prvej zarážke, keďže rovnako ako tieto výhody vyplývajú z obchodov uskutočnených so zákazníkmi uvedenými v tomto poslednom uvedenom ustanovení po skončení platnosti uvedenej zmluvy.
- 46 „Provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“ v zmysle článku 17 ods. 2 písm. a) druhej zarážky smernice 86/653, sú tak provízie, ktoré by obchodný zástupca musel dostať, ak by zmluva o obchodnom zastúpení naďalej platila, a ktoré zodpovedajú výhodám, z ktorých má zastúpený

prospech aj po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, a ktoré vyplývajú z obchodných vzťahov, ktoré tento obchodný zástupca nadviazal alebo podstatne rozvinul pred týmto skončením platnosti.

- 47 Zo znenia článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 teda vyplýva, že pri určovaní výšky sumy náhrady upravenej v tomto článku 17 ods. 2 je potrebné zohľadniť provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodov, ktoré by boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých pre zastúpeného získal pred skončením platnosti zmluvy, alebo so zákazníkmi, s ktorými pred skončením jej platnosti podstatne rozvinul obchod.
- 48 V druhom rade je tento výklad podporený kontextom, do ktorého patrí článok 17 ods. 2 písm. a) tejto smernice.
- 49 Po prvé, ako bolo pripomenuté v bode 37 tohto rozsudku, článok 17 uvedenej smernice ponecháva členským štátom na účely zabezpečenia odškodnenia obchodného zástupcu v prípade skončenia platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení možnosť vybrať si z dvoch systémov upravených v odsekoch 2 a 3 tohto článku. Keďže oba tieto systémy majú za cieľ zabezpečiť takéto odškodnenie, treba ich chápať tak, že riešia rovnakú východiskovú situáciu, a to stratu za obdobie po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. apríla 2018, CMR, C-645/16, EU:C:2018:262, bod 28).
- 50 Súdny dvor pritom už rozhodol, pokiaľ ide o článok 17 ods. 3 smernice 86/653, že obchodný zástupca má nárok na náhradu spôsobenej ujmy najmä vtedy, pokiaľ táto škoda vyplýva z ukončenia jeho zmluvných vzťahov so zastúpeným za podmienok, ktoré zbavujú tohto obchodného zástupcu provízií, ktoré by mohol získať pri riadnom plnení zmluvy, a za okolností, ktoré zastúpenému poskytujú značné výhody súvisiace s činnosťou uvedeného zástupcu, a/alebo za podmienok, ktoré obchodnému zástupcovi neumožňujú amortizovať svoje náklady a výdavky, ktoré vynaložil v súvislosti s výkonom zmluvy o obchodnom zastúpení na radu zastúpeného (rozsudok z 19. apríla 2018, CMR, C-645/16, EU:C:2018:262, bod 27). Tento článok 17 ods. 3 sa teda vzťahuje na prípad budúcich provízií, ktoré by boli vyplatené, ak by nedošlo ku skončeniu platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení.
- 51 Z toho vyplýva, že článok 17 ods. 2 smernice 86/653 sa musí vzťahovať aj na tento prípad a že v náhrade, ktorú stanovuje, musia byť za určitých podmienok, ktoré vymedzuje, zohľadnené provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení.
- 52 Po druhé tento výklad potvrdzuje aj výklad tohto ustanovenia s prihliadnutím na články 7 a 8 tejto smernice. Článok 7 totiž stanovuje, že obchodný zástupca má za určitých podmienok vymedzených v tomto článku 7 nárok na províziu zo všetkých obchodných transakcií uzatvorených počas platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení. V článku 8 uvedenej smernice sa dodáva že obchodný zástupca má nárok na províziu z obchodnej transakcie aj v prípade, že bola uzatvorená po skončení platnosti tejto zmluvy, a to v podstate vtedy, ak bola táto transakcia v deň skončenia platnosti zmluvy už takmer uzatvorená.
- 53 V tejto súvislosti sa má článok 17 ods. 2 smernice 86/653 s cieľom zabezpečiť jeho potrebný účinok vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na iný prípad, než na ktorý sa už vzťahujú články 7 a 8 tejto smernice. Tento článok 17 ods. 2 sa teda nemôže vzťahovať na situácie, v ktorých obchodný zástupca nedostal plnú výšku provízií, ktorá mu mala byť zaplatená, keďže na tieto situácie sa

vzťahuje článok 7 uvedenej smernice. Nemožno ho vykladať ani tak, že sa uplatňuje na obchodné transakcie, ktoré boli takmer uzatvorené pred skončením platnosti zmluvy a ktoré boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy, na ktoré sa vzťahuje článok 8 tej istej smernice. Provízie uvedené v článkoch 7 a 8 smernice 86/653 sú totiž svojou povahou nadobudnutými právami a nepodliehajú osobitným obmedzeniam a požiadavkám stanoveným v článkoch 17 a 18 tejto smernice.

- 54 Náhrada, ktorú stanovuje článok 17 ods. 2 smernice 86/653 sa tak nevyhnutne vzťahuje na provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodných transakcií uzatvorených s novými zákazníkmi, alebo so zákazníkmi, s ktorými podstatne rozvinul obchod.
- 55 Po tretie treba odkázať na správu o uplatňovaní článku 17 smernice Rady o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov, ktorú Komisia predložila 23. júla 1996 [KOM(96) 364 v konečnom znení], podľa článku 17 ods. 6 smernice 86/653, ktorá poskytuje podrobné informácie o skutočnom výpočte výšky náhrady stanovenej v článku 17 ods. 2 tejto smernice a má za cieľ uľahčiť jednotnejší výklad tohto článku 17 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2009, Semen, C-348/07, EU:C:2009:195, bod 22 a citovanú judikatúru). V tejto správe sa uvádza, že táto náhrada zodpovedá výhodám, ktoré v prospech zastúpeného naďalej vyplývajú z činnosti obchodného zástupcu po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení. Spresňuje sa v nej, že ide o odškodňovanie goodwillu vytvoreného pre zastúpeného. Z týchto vysvetlení vyplýva, že uvedená náhrada sa musí vzťahovať aj na provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania tejto zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodných transakcií uzatvorených s novými zákazníkmi, ktorých pre zastúpeného získal, alebo so zákazníkmi, s ktorými v rámci plnenia uvedenej zmluvy podstatne rozvinul obchod.
- 56 V treťom rade v prospech uvedeného výkladu článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 svedčia aj ciele, ktoré sleduje táto smernica. Ako bolo pripomenuté v bode 36 tohto rozsudku, jej cieľom je totiž ochrana obchodných transakcií a uľahčenie obchodu s tovarom medzi členskými štátmi prostredníctvom aproximácie právnych poriadkov týchto štátov v oblasti obchodného zastupovania.
- 57 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že cieľom článkov 17 až 19 smernice 86/653 je ochrana obchodného zástupcu po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení a že režim zriadený s týmto cieľom touto smernicou má kogentnú povahu. Súdny dvor z toho vyvodil, že je vylúčený akýkoľvek výklad článku 17 uvedenej smernice, ktorý by mohol byť na ujmu obchodného zástupcu (rozsudok z 19. apríla 2018, CMR, C-645/16, EU:C:2018:262, body 34 a 35, ako aj citovaná judikatúra). Súdny dvor tiež konkrétnejšie rozhodol, že je potrebné vykladať článok 17 ods. 2 tej istej smernice v zmysle, ktorý prispieva k tejto ochrane obchodného zástupcu a ktorý plne zohľadňuje jeho zásluhy pri uskutočňovaní obchodov, ktorými je poverený (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. apríla 2016, Marchon Germany, C-315/14, EU:C:2016:211, bod 33).
- 58 Ako pritom v podstate uviedla generálna advokátka v bode 73 svojich návrhov, keby sa pojem „provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“, obmedzoval na obchodné transakcie, ktoré sa uskutočnili už pred skončením platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, existovalo by riziko, že obchodný zástupca bude pripravený o značný podiel zo zisku, ktorý zastúpený získa po skončení platnosti tejto zmluvy na základe práce vykonanej týmto obchodným zástupcom.

- 59 Výklad článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653, podľa ktorého by sa pri určovaní výšky sumy náhrady nezohľadňovali provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodných transakcií, ktoré boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy s novými zákazníkmi, ktorých pre zastúpeného obchodný zástupca získal pred týmto skončením platnosti, alebo z obchodných transakcií, ktoré by boli uzatvorené po uvedenom skončení platnosti so zákazníkmi, s ktorými pred tým istým skončením platnosti podstatne rozvinul obchod, by bol teda v rozpore s cieľmi tejto smernice.
- 60 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať, že článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 má vykladať v tom zmysle, že pri určovaní výšky sumy náhrady upravenej v článku 17 ods. 2 tejto smernice sa majú zohľadniť provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodov, ktoré by boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých obchodný zástupca získal pre zastúpeného pred skončením platnosti zmluvy, alebo so zákazníkmi, s ktorými pred skončením jej platnosti podstatne rozvinul obchod.

O druhej otázke

- 61 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 vykladať v tom zmysle, že provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z obchodov, ktoré po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení uskutočnil zastúpený s novými zákazníkmi, ktorých pre zastúpeného získal obchodný zástupca pred skončením platnosti tejto zmluvy, alebo so zákazníkmi, s ktorými obchodný zástupca pred skončením jej platnosti podstatne rozvinul obchod, sú v dôsledku zaplatenia jednorazových provízií vylúčené z výpočtu výšky sumy náhrady upravenej v tomto článku 17 ods. 2.
- 62 V tejto súvislosti, ako bolo uvedené v bode 39 tohto rozsudku, článok 17 ods. 2 písm. a) druhá zarážka tejto smernice v podstate vyžaduje, aby bola výška náhrady vypočítaná spravodlivo vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, a najmä vzhľadom na straty na províziách, ktoré vznikli obchodnému zástupcovi.
- 63 Z toho vyplýva, že „provízie, ktoré obchodný zástupca stráca“, v zmysle tohto ustanovenia, predstavujú len jednu z viacerých skutočností, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní spravodlivej povahy náhrady. Voľba určitého typu provízie, ako napríklad jednorazových provízií, tak nemôže spochybniť nárok na náhradu stanovený v uvedenom ustanovení. V opačnom prípade by existovalo riziko obchádzania kogentnej povahy tohto nároku na náhradu, ktorá je stanovená v článku 19 uvedenej smernice.
- 64 V prejednávanej veci spis, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, obsahuje len málo spresnení o tom, čoho sa týkali jednorazové provízie, ktoré dostal žalobca vo veci samej v rámci zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú uzatvoril so spoločnosťou O2 Czech Republic. Na pojednávaní však táto spoločnosť uviedla, že jednorazové provízie, o ktoré ide vo veci samej, zodpovedajú paušálnym odmenám za každú novú zmluvu uzatvorenú s novými zákazníkmi alebo s existujúcimi zákazníkmi prostredníctvom žalobcu vo veci samej.
- 65 Ak by to tak bolo, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, okruh zákazníkov vytvorený alebo rozvinutý žalobcom vo veci samej by v prípade, ak by nedošlo ku skončeniu platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, mohol vytvoriť goodwill prostredníctvom nových obchodov zakladajúcich nárok na vyplatenie provízie. Za týchto okolností, ako v podstate zdôraznila

generálna advokátka v bode 89 svojich návrhov, takéto jednorazové provízie nepokrývajú provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z obchodov, ktoré s týmito zákazníkmi uskutočnil zastúpený po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení.

- 66 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653 sa má vykladať v tom zmysle, že vyplatenie jednorazových provízií nevyklučuje z výpočtu výšky náhrady upravenej v tomto článku 17 ods. 2 provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z obchodov, ktoré zastúpený uskutočnil po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých pred týmto skončením platnosti zmluvy získal pre zastúpeného obchodný zástupca alebo s ktorými pred uvedeným skončením platnosti zmluvy podstatne rozvinul obchod, ak tieto provízie zodpovedajú paušálnym odmenám za každú novú zmluvu uzatvorenú s novými zákazníkmi alebo s existujúcimi zákazníkmi prostredníctvom obchodného zástupcu.

O trovách

- 67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 17 ods. 2 písm. a) smernice Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS)**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

pri určovaní výšky sumy náhrady upravenej v článku 17 ods. 2 tejto smernice sa majú zohľadniť provízie, ktoré by obchodný zástupca získal v prípade hypotetického trvania zmluvy o obchodnom zastúpení z obchodov, ktoré by boli uzatvorené po skončení platnosti tejto zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých obchodný zástupca získal pre zastúpeného pred skončením platnosti zmluvy, alebo so zákazníkmi, s ktorými pred skončením jej platnosti podstatne rozvinul obchod.

- 2. Článok 17 ods. 2 písm. a) smernice 86/653**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

vyplatenie jednorazových provízií nevyklučuje z výpočtu výšky náhrady upravenej v tomto článku 17 ods. 2 provízie, ktoré obchodný zástupca stráca a ktoré vyplývajú z obchodov, ktoré zastúpený uskutočnil po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení s novými zákazníkmi, ktorých pred týmto skončením platnosti zmluvy získal pre zastúpeného obchodný zástupca alebo s ktorými pred uvedeným skončením platnosti zmluvy podstatne rozvil obchod, ak tieto provízie zodpovedajú paušálnym odmenám za každú novú zmluvu uzatvorenú s novými zákazníkmi alebo s existujúcimi zákazníkmi prostredníctvom obchodného zástupcu.

Podpisy